

17.3.2017

OPINIA

Komisji Kultury i Edukacji

dla Komisji Prawnej

w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie niektórych dozwolonych sposobów korzystania z utworów i innych przedmiotów chronionych prawem autorskim i prawami pokrewnymi z korzyścią dla osób niewidomych, osób słabowidzących i osób z niepełnosprawnościami uniemożliwiającymi zapoznanie się z drukiem, oraz w sprawie zmiany dyrektywy 2001/29/WE w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym COM(2016)0596 – C8-0381/2016 – 2016/0278(COD))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Helga Trüpel

PA_Legam

ZWIĘZŁE UZASADNIENIE

Traktat z Marrakeszu zobowiązuje strony do określenia obowiązkowych wyjątków i ograniczeń prawa autorskiego i praw pokrewnych na potrzeby osób niewidomych, słabowidzących i osób z niepełnosprawnościami uniemożliwiającymi zapoznanie się z drukiem oraz umożliwia transgraniczną wymianę kopii książek w specjalnych formatach, w tym książek mówionych, oraz innych materiałów drukowanych między państwami, które są stronami traktatu.

Sprawozdawczyni Komisji Kultury i Edukacji (CULT) z zadowoleniem przyjmuje proponowaną dyrektywę, ponieważ oznacza ona koniec niedostatku książek dla osób niewidomych i słabowidzących w UE i na świecie. Obecnie tylko pięć procent opublikowanych książek jest dostępne dla osób słabowidzących, co pokazuje, że prawdziwy rynek dla tego typu publikacji nie istnieje. Traktat z Marrakeszu jest ważnym krokiem w kierunku uzyskania przez te osoby dostępu do informacji kulturalno-oświatowych, z których korzystają pozostali obywatele.

Przewidziane wyjątki od prawa autorskiego i praw pokrewnych oraz ograniczenia tych praw mają zastosowanie wyłącznie do ściśle ograniczonej grupy użytkowników i tylko w celach niekomercyjnych.

Należy ponadto zauważyć, że książki użytkowane przez osoby niewidome i słabowidzące mają specjalny format, jak alfabet Braille'a czy Daisy, i rzadko konkurują z utworami dla osób widzących. W opinii sprawozdawczyni nie ma dowodów, że upoważnione podmioty wytwarzające formaty umożliwiające dostęp osobom niepełnosprawnym mogłyby zaszkodzić podmiotom prawa autorskiego lub wydawcom przez piractwo.

Traktat nie wpłynie negatywnie na główny nurt działalności wydawniczej i nie uniemożliwi podmiotom prawa autorskiego poszerzenie liczby tytułów dostępnych w ich ofercie. Nie stanowi konkurencji handlowej dla branży wydawniczej. Należy również pamiętać, że traktat istnieje, gdyż branża ta nie sprostała wymaganiom osób niewidomych oraz słabowidzących.

Dlatego też należy podjąć wszelkie niezbędne działania, aby zapewnić szybkie i właściwe wdrożenie tego traktatu, a sprawozdawczyni wzywa zatem do szybkiej ratyfikacji traktatu z Marrakeszu przez Unię Europejską.

POPRAWKI

Komisja Kultury i Edukacji zwraca się do Komisji Prawnej, jako komisji przedmiotowo właściwej, o wzięcie pod uwagę następujących poprawek:

Poprawka 1

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(2a) Karta praw podstawowych Unii Europejskiej gwarantuje prawo do informacji (art. 11) i prawo do nauki (art. 14).

Poprawka 2

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 3

Tekst proponowany przez Komisję

(3) Osoby niewidome, słabowidzące i osoby z niepełnosprawnościami uniemożliwiającymi zapoznanie się z drukiem nadal napotykać liczne bariery w dostępie do książek i innych materiałów drukowanych, które podlegają ochronie prawa autorskiego i praw pokrewnych. Należy podjąć działania, aby **zwiększyć** dostępność utworów w formatach umożliwiających dostęp osobom niepełnosprawnym oraz poprawić obieg tych utworów na rynku wewnętrznym.

Poprawka

(3) Osoby niewidome, słabowidzące i osoby z niepełnosprawnościami uniemożliwiającymi zapoznanie się z drukiem nadal napotykać liczne bariery w dostępie do książek i innych materiałów drukowanych, które podlegają ochronie prawa autorskiego i praw pokrewnych. ***Mając na uwadze, że korzystanie z nich przez osoby z poważnym i długoterminowym uszkodzeniem wzroku byłoby zdecydowanie w interesie społecznym i odbywałoby się zasadniczo w ramach systemu niedochodowego, należy podjąć działania, aby poprawić dostępność do utworów w formatach umożliwiających dostęp osobom niepełnosprawnym oraz poprawić obieg tych utworów na rynku wewnętrznym, a także poprawić ich dostępność w przypadkach, gdy zachodzi taka konieczność i gdy spełniono warunki określone w niniejszej dyrektywie, oraz zbierać dane dotyczące takiego dostępu, w tym przez publikowanie informacji na temat upoważnionych podmiotów mających siedzibę na danym terytorium.***

Poprawka 3

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 3 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(3a) Osoby niewidome, słabowidzące i osoby z niepełnosprawnościami

uniemożliwiający zapoznanie się z drukiem mają prawo dostępu do informacji i prawo do udziału w życiu kulturalnym, gospodarczym i społecznym na równi z innymi osobami.

Uzasadnienie

Proponowane uzupełnienie wynika z Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych (UNCPRD) oraz z art. 26 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, w których zapisane są prawa i swobody osób niepełnosprawnych.

Poprawka 4

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 5

Tekst proponowany przez Komisję

(5) Beneficjentami tej dyrektywy są osoby niewidome, osoby mające ograniczoną zdolność postrzegania lub czytania niepoddającą się korekcji w takim stopniu, aby funkcja wzroku tej osoby stała się zasadniczo równoważna z funkcją wzroku osoby nieposiadającej takiego ograniczenia lub takiej niepełnosprawności, lub osoby z ograniczoną zdolnością postrzegania lub czytania, w tym także z dysleksją, które to niepełnosprawności uniemożliwiają im czytanie dzieł drukowanych w zasadniczo takim samym stopniu jak czynią to osoby bez niepełnosprawności; bądź też osoby, które te nie są w stanie trzymać książki bądź posługiwać się nią lub też skupić wzroku bądź poruszać oczami w stopniu umożliwiającym czytanie w normalnych okolicznościach z powodu **niepełnosprawności fizycznej**. Celem środków wprowadzonych na mocy niniejszej dyrektywy jest poprawa dostępności książek, czasopism, gazet, magazynów oraz innych tekstów pisanych, partytur muzycznych i innych materiałów drukowanych, w tym w formie dźwiękowej, analogowych bądź

Poprawka

(5) Beneficjentami tej dyrektywy są osoby niewidome, osoby mające ograniczoną zdolność postrzegania lub czytania niepoddającą się korekcji w takim stopniu, aby funkcja wzroku tej osoby stała się zasadniczo równoważna z funkcją wzroku osoby nieposiadającej takiego ograniczenia lub takiej niepełnosprawności, lub osoby z ograniczoną zdolnością postrzegania lub czytania, w tym także z dysleksją, które to niepełnosprawności uniemożliwiają im czytanie dzieł drukowanych w zasadniczo takim samym stopniu jak czynią to osoby bez niepełnosprawności; bądź też osoby, które te nie są w stanie trzymać książki bądź posługiwać się nią lub też skupić wzroku bądź poruszać oczami w stopniu umożliwiającym czytanie w normalnych okolicznościach z powodu **ograniczenia fizycznego**. Celem środków wprowadzonych na mocy niniejszej dyrektywy jest poprawa dostępności książek, czasopism, gazet, magazynów oraz innych tekstów pisanych, partytur muzycznych i innych materiałów drukowanych, w tym w formie dźwiękowej, analogowych bądź

cyfrowych, w formatach, dzięki którym te utwory i inne przedmioty objęte ochroną stają się dostępne dla tych osób zasadniczo w takim samym stopniu jak dla osób **bez ograniczenia** lub niepełnosprawności. Do formatów umożliwiających dostęp należą: druk alfabetem Braille'a, duży druk, książki mówione i książki elektroniczne oraz programy radiowe.

cyfrowych, w formatach, dzięki którym te utwory i inne przedmioty objęte ochroną stają się dostępne dla tych osób zasadniczo w takim samym stopniu jak dla osób, **które nie są niewidome, słabowidzące lub nie posiadają** niepełnosprawności **uniemożliwiających zapoznanie się z drukiem, przy czym nie ma to wpływu na jakość treści**. Do formatów umożliwiających dostęp należą **m.in.** druk alfabetem Braille'a, duży druk, książki mówione, książki elektroniczne oraz programy radiowe.

Uzasadnienie

Motyw ten ma na celu zagwarantowanie jakości dostosowanych utworów, aby zapewnić, że doświadczenie kulturalne wynikające z dostępu do utworów literackich lub artystycznych jest takie samo dla wszystkich, a także zachowanie dokładności definicji osób, które „nie są niewidome, słabowidzące lub osób bez niepełnosprawności uniemożliwiających zapoznanie się z drukiem”. Zapewniono w nim również rozróżnienie między „niepełnosprawnością” a „ograniczeniem”. Zgodnie z literą (e) preambuły Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych niepełnosprawność wynika z „interakcji między osobami z dysfunkcjami a barierami wynikającymi z postaw ludzkich i środowiskowymi, które utrudniają tym osobom pełny i skuteczny udział w życiu społeczeństwa, na zasadzie równości z innymi osobami”. Innymi słowy to w wyniku tych barier osoby stają się niepełnosprawne, a nie w wyniku swych ograniczeń czy odmiennych możliwości funkcjonalnych. Dlatego formułowanie „ograniczenie” jest tutaj właściwsze.

Poprawka 5

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 6

Tekst proponowany przez Komisję

(6) W dyrektywie **należy zatem określić** obowiązkowe wyjątki od praw, które są zharmonizowane przez prawo Unii i mają znaczenie w odniesieniu do zastosowań i utworów objętych zakresem stosowania traktatu z Marrakeszu. Obejmują one w szczególności prawa do zwielokrotniania utworu, jego publicznego udostępniania, podawania do publicznej wiadomości, dystrybucji i użyczenia, zgodnie z dyrektywą 2001/29/WE, dyrektywą 2006/115/WE i dyrektywą

Poprawka

(6) W dyrektywie **określa się zatem** obowiązkowe wyjątki od praw, które są zharmonizowane przez prawo Unii i mają znaczenie w odniesieniu do zastosowań i utworów objętych zakresem stosowania traktatu z Marrakeszu. Obejmują one w szczególności prawa do zwielokrotniania utworu, jego publicznego udostępniania, podawania do publicznej wiadomości, dystrybucji i użyczenia, zgodnie z dyrektywą 2001/29/WE, dyrektywą 2006/115/WE i dyrektywą 2009/24/WE, a

2009/24/WE, a także związane z nimi prawa określone w dyrektywie 96/9/WE. Zakres wyjątków i ograniczeń wymagany traktatem z Marrakeszu obejmuje również utwory w formie dźwiękowej, takie jak książki mówione, konieczne jest zatem, aby wyjątki te miały zastosowanie także do praw pokrewnych.

także związane z nimi prawa określone w dyrektywie 96/9/WE. Zakres wyjątków i ograniczeń wymagany traktatem z Marrakeszu obejmuje również utwory w formie dźwiękowej, takie jak *adaptowane* książki mówione, konieczne jest zatem, aby wyjątki te miały zastosowanie także do praw pokrewnych. ***Wyjątki przewidziane w niniejszej dyrektywie stosuje się z zastrzeżeniem innych wyjątków przewidzianych przez państwa członkowskie z myślą o osobach niepełnosprawnych, takich jak użytkownik prywatny.***

Poprawka 6

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 8

Tekst proponowany przez Komisję

(8) W ramach obowiązkowego wyjątku ***należy także ograniczyć prawo*** do zwielokrotniania utworu, tak aby umożliwić wszelkie działania, które są niezbędne w celu dokonania takiej zmiany bądź takiego przekształcenia lub dostosowania utworu lub innego przedmiotu, które umożliwiają wyprodukowanie kopii utworu w formacie umożliwiającym dostęp osobom niepełnosprawnym. Obejmuje to zapewnienie rozwiązań umożliwiających odczytywanie informacji w formacie umożliwiającym dostęp osobom niepełnosprawnym.

Poprawka

(8) W ramach obowiązkowego wyjątku ***konieczne jest także ograniczenie prawa*** do zwielokrotniania utworu, tak aby umożliwić wszelkie działania, które są niezbędne w celu dokonania takiej zmiany bądź takiego przekształcenia lub dostosowania utworu lub innego przedmiotu, które umożliwiają wyprodukowanie kopii utworu w formacie umożliwiającym dostęp osobom niepełnosprawnym. Obejmuje to zapewnienie rozwiązań umożliwiających odczytywanie informacji w formacie umożliwiającym dostęp osobom niepełnosprawnym, ***a także działania niezbędne do dostosowania publikacji, które są już dostępne dla niektórych kategorii beneficjentów, do potrzeb innych beneficjentów, potrzebujących innych formatów, by uzyskać odpowiedni dostęp do utworu. Należy umożliwić wypożyczanie utworu beneficjentom.***

Uzasadnienie

Niniejsza poprawka ma na celu doprecyzowanie „niezbędnych działań” dozwolonych na

zasadzie wyjątku określonego w art. 3. Dany format pliku może być dostępny dla niektórych kategorii osób niepełnosprawnych (np. osób słabowidzących), ale nie dla innych (np. osób z dysleksją). W tym przypadku, chociaż nie zachodzi potrzeba przekształcania pliku dla beneficjenta, który jest niewidomy lub słabowidzący, konieczne jest przekształcenie go, by udostępnić utwór osobie z dysleksją. Należy również zapewnić możliwość wypożyczenia.

Poprawka 7

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 9

Tekst proponowany przez Komisję

(9) Wyjątek ten **powinien umożliwić** upoważnionym podmiotom wytwarzanie i rozpowszechnianie w internecie i poza nim w obrębie Unii kopii utworów lub innych przedmiotów objętych niniejszą dyrektywą w formatach umożliwiającym dostęp osobom niepełnosprawnym.

Poprawka

(9) Wyjątek ten **umożliwi** upoważnionym podmiotom wytwarzanie i rozpowszechnianie w internecie i poza nim w obrębie Unii kopii **aktualnych** utworów, **materiałów archiwalnych** lub innych przedmiotów objętych niniejszą dyrektywą w formatach umożliwiającym dostęp osobom niepełnosprawnym.

Uzasadnienie

W motywie tym podkreśla się, że utworom archiwalnym można również nadać format umożliwiający dostęp do nich osobom niepełnosprawnym.

Poprawka 8

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 9 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

(9a) W celu poprawy dostępności utworów tekstowych, rola podmiotów praw autorskich w udostępnianiu własnych utworów osobom słabowidzącym lub osobom z niepełnosprawnościami uniemożliwiającymi zapoznanie się z drukiem jest równie ważna, jak wyjątki przewidziane w niniejszej dyrektywie, gdy rynek nie jest w stanie zapewnić takiego dostępu.

Poprawka

Uzasadnienie

Nowy motyw odnosi się do motywu traktatu z Marrakeszu. Przypomina o tym, że odpowiednie

ograniczenia i wyjątki są równie ważne, jak rola podmiotów praw w udostępnianiu utworów osobom niedowidzącym, aby położyć kres brakowi książek, z powodu którego cierpią miliony osób niewidomych i słabowidzących.

Poprawka 9

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 9 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(9b) Aby sprzyjać wymianie transgranicznej należy utworzyć jedną publicznie dostępną internetową bazę danych, zarządzaną przez Urząd Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej (EUIPO), zawierającą informacje na temat upoważnionych podmiotów i dane bibliograficzne utworów dostępnych w formacie umożliwiającym dostęp osobom niepełnosprawnym, kopie których to utworów zostały wyprodukowane i udostępnione przez upoważnione podmioty. Baza danych powinna również zawierać informacje o publikacjach dostępnych od początku w formacie umożliwiającym dostęp osobom niepełnosprawnym, tzn. publikacjach opracowanych przez wydawców w takim formacie, i powinna być interoperacyjna z bazą danych ABC TIGAR (Trusted Intermediary Global Accessible Resources), znajdującą się na serwerze WIPO.

Uzasadnienie

W nowym motywie wzywa się Komisję Europejską do ułatwienia wymiany informacji przez utworzenie jednej bazy danych kopii utworów w formacie umożliwiającym dostęp osobom niepełnosprawnym, w tym dostępnych książek wydawanych bezpośrednio przez wydawców w takim formacie. Inicjatywa ta powinna opierać się na istniejącej ogólnoświatowej bazie danych stworzonej przez Konsorcjum Książek w Formacie Umożliwiającym Dostęp Osobom Niepełnosprawnym i znajdującej się na serwerze WIPO, a także być z nią interoperacyjna.

Poprawka 10

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 10

Tekst proponowany przez Komisję

(10) *Należy zapewnić* możliwość, aby kopie utworów w formacie umożliwiającym dostęp osobom niepełnosprawnym wykonane w jednym państwie członkowskim były dostępne we wszystkich państwach członkowskich w celu zwiększenia ich dostępności na całym rynku wewnętrznym. Pozwoliłoby to ograniczyć zapotrzebowanie na zbędne wytwarzanie w formacie umożliwiającym dostęp osobom niepełnosprawnym kopii tego samego utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną na terenie całej Unii, co zapewniłoby oszczędności i wzrost efektywności. Niniejsza dyrektywa *powinna* zatem *zapewnić*, aby kopie utworów w formacie umożliwiającym dostęp osobom niepełnosprawnym wytworzone jednym państwem członkowskim mogły być wprowadzane do obiegu i dostępne we wszystkich państwach członkowskich. Upoważniony podmiot powinien zatem mieć możliwość rozpowszechniania tych kopii, w internecie lub poza nim, wśród beneficjentów i upoważnionych podmiotów w innym państwie członkowskim. Ponadto upoważnionym podmiotom i beneficjentom należy zapewnić możliwość otrzymania tych kopii od każdego upoważnionego podmiotu w dowolnym państwie członkowskim.

Poprawka 11

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 11

Tekst proponowany przez Komisję

(11) Ze względu na szczególnie charakter tego wyjątku, jego ukierunkowany zakres oraz potrzebę

Poprawka

(10) *Zostanie zapewniona* możliwość, aby kopie utworów w formacie umożliwiającym dostęp osobom niepełnosprawnym wykonane w jednym państwie członkowskim były dostępne we wszystkich państwach członkowskich w celu zwiększenia ich dostępności na całym rynku wewnętrznym. Pozwoliłoby to ograniczyć zapotrzebowanie na zbędne wytwarzanie w formacie umożliwiającym dostęp osobom niepełnosprawnym kopii tego samego utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną na terenie całej Unii, co zapewniłoby oszczędności i wzrost efektywności. Niniejsza dyrektywa *zapewnia* zatem, że kopie utworów w formacie umożliwiającym dostęp osobom niepełnosprawnym wytworzone jednym państwem członkowskim *będą* mogły być wprowadzane do obiegu i dostępne *dla beneficjentów i upoważnionych podmiotów* we wszystkich państwach członkowskich. Upoważniony podmiot powinien zatem mieć możliwość rozpowszechniania tych kopii, w internecie lub poza nim, wśród beneficjentów i upoważnionych podmiotów w innym państwie członkowskim. Ponadto upoważnionym podmiotom i beneficjentom należy zapewnić możliwość otrzymania tych kopii od każdego upoważnionego podmiotu w dowolnym państwie członkowskim.

Poprawka

(11) Ze względu na szczególnie charakter tego wyjątku, jego ukierunkowany zakres oraz potrzebę

zagwarantowania beneficjentom pewności prawa **nie należy pozwalać państwom członkowskim na nakładanie** dodatkowych wymogów dotyczących zastosowania wyjątku, takich jak systemy rekompensat lub uprzednia weryfikacja dostępności na rynku kopii w formatach umożliwiających dostęp osobom niepełnosprawnym.

zagwarantowania beneficjentom pewności prawa **państwa członkowskie nie będą mogły nakładać** dodatkowych wymogów dotyczących zastosowania wyjątku, takich jak systemy rekompensat lub uprzednia weryfikacja dostępności na rynku kopii w formatach umożliwiających dostęp osobom niepełnosprawnym.

Poprawka 12

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 11 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(11a) Wskazując upoważnione podmioty, państwa członkowskie powinny wziąć pod uwagę ich doświadczenie w dostarczaniu utworów i innych przedmiotów w wysokiej jakości formacie umożliwiającym rzeczywisty dostęp w ramach działalności o charakterze niedochodowym, oraz zasady odnoszące się do zaufanego pośrednika określone w protokole ustaleń dotyczącym dostępu do prac dla czytelników dyslektycznych lub słabowidzących promowanym przez Komisję Europejską i podpisanym w 2010 r. przez przedstawicieli podmiotów praw autorskich oraz osób z niepełnosprawnościami uniemożliwiającymi zapoznanie się z drukiem.

Uzasadnienie

Wniosek ma bazować na europejskiej polityce ostatniego dziesięciolecia, która opiera się na uznawaniu cennej wiedzy i doświadczenia posiadanych jedynie przez wyspecjalizowane organizacje służące beneficjentom oraz promowaniu współpracy między zainteresowanymi stronami w tym obszarze.

Poprawka 13

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 14

Tekst proponowany przez Komisję

(14) **Zgodnie z Kartą** praw podstawowych Unii Europejskiej Unia uznaje i szanuje prawo osób niepełnosprawnych do korzystania ze środków mających zapewnić im samodzielność, integrację społeczną i zawodową oraz udział w życiu społeczności.

Poprawka 14

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 16

Tekst proponowany przez Komisję

(16) Komisja będzie monitorować skutki wprowadzenia niniejszej dyrektywy. Częścią tego procesu będzie dokonana przez Komisję ocena dostępności w formatach umożliwiających dostęp osobom niepełnosprawnym utworów i innych przedmiotów praw autorskich, innych niż objęte niniejszą dyrektywą, a także dostępności utworów i innych przedmiotów objętych ochroną w formatach umożliwiających dostęp osobom z innymi **niepełnosprawnościami**. Komisja będzie bacznie śledzić rozwój sytuacji. W razie potrzeby można rozważyć zmiany zakresu niniejszej dyrektywy.

Poprawka 15

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 18

Tekst proponowany przez Komisję

(18) Niniejsza dyrektywa nie narusza praw podstawowych i jest zgodna z zasadami uznanymi w szczególności w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej. **Przepisy niniejszej**

Poprawka

(14) **Na mocy art. 26 Karty** praw podstawowych Unii Europejskiej, Unia uznaje i szanuje prawo osób niepełnosprawnych do korzystania ze środków mających zapewnić im samodzielność, integrację społeczną i zawodową oraz udział w życiu społeczności.

Poprawka

(16) Komisja będzie monitorować skutki wprowadzenia niniejszej dyrektywy. Częścią tego procesu będzie dokonana przez Komisję ocena dostępności w formatach umożliwiających dostęp osobom niepełnosprawnym utworów i innych przedmiotów praw autorskich, innych niż objęte niniejszą dyrektywą, a także dostępności utworów i innych przedmiotów objętych ochroną w formatach umożliwiających dostęp osobom z innymi **ograniczeniami**. Komisja będzie bacznie śledzić rozwój sytuacji. W razie potrzeby można rozważyć zmiany zakresu niniejszej dyrektywy.

Poprawka

(18) Niniejsza dyrektywa nie narusza praw podstawowych i jest zgodna z zasadami uznanymi w szczególności w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej. **Konieczne jest**

dyrektywy należy interpretować i stosować zgodnie z tymi prawami i zasadami.

interpretowanie i stosowanie przepisów niniejszej dyrektywy zgodnie z tymi prawami i zasadami.

Poprawka 16

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 19

Tekst proponowany przez Komisję

(19) Traktat z Marrakeszu nakłada pewne obowiązki dotyczące wymiany kopii utworów w formacie umożliwiającym dostęp między Unią a państwami trzecimi, które są stroną tego traktatu. Środki wprowadzane przez Unię w celu wypełnienia tych zobowiązań są zawarte w rozporządzeniu [...], które należy **rozpatrywać** w związku z niniejszą dyrektywą.

Poprawka

(19) Traktat z Marrakeszu nakłada pewne obowiązki dotyczące wymiany kopii utworów w formacie umożliwiającym dostęp między Unią a państwami trzecimi, które są stroną tego traktatu. Środki wprowadzane przez Unię w celu wypełnienia tych zobowiązań są zawarte w rozporządzeniu [...], które należy **uwzględnić** w związku z niniejszą dyrektywą.

Poprawka 17

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 20 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(20a) Państwa członkowskie powinny dokonać transpozycji niniejszej dyrektywy w terminie sześciu miesięcy, by można było jak najszybciej stosować prawa osób niepełnosprawnych uznane w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej i Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych.

Uzasadnienie

Poprawka ma na celu uwzględnienie przepisów art. 4 ust. 3 i art. 10 traktatu z Marrakeszu w sprawie wdrażania samego traktatu.

Poprawka 18

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 2 – ustęp 1 – punkt 1

Tekst proponowany przez Komisję

1) „utwór i inny przedmiot objęty ochroną” oznacza utwór *w postaci książki, czasopisma, gazety, magazynu lub innego tekstu pisanego, w tym partytur muzycznych, oraz związanych z nimi ilustracji, we wszelkich formach, w tym w formach dźwiękowych takich jak książki mówione*, który to utwór jest chroniony prawami autorskimi lub pokrewnymi i został zgodnie z prawem opublikowany lub *w inny sposób podany do publicznej wiadomości*;

Poprawka

1) „utwór i inny przedmiot objęty ochroną” oznacza utwór *literacki, naukowy lub artystyczny w postaci tekstu, adnotacji lub odnośnych* ilustracji, w tym *partytur muzycznych*, który to utwór jest chroniony prawami autorskimi lub pokrewnymi i został zgodnie z prawem opublikowany lub *podany do wiadomości publicznej w książce, e-książce, czasopiśmie, gazecie, magazynie lub w innym tekście pisany i w dowolnej formie przekazu, również w formie dźwiękowej, takiej jak książka mówiona i audycja radiowa*.

Uzasadnienie

Definicja „utworu i innego przedmiotu objętego ochroną” została rozwinięta, by ją doprecyzować i uszczegółwić.

Poprawka 19

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 2 – ustęp 1 – punkt 2 – wprowadzenie

Tekst proponowany przez Komisję

2) „beneficjent” oznacza:

Poprawka

2) „beneficjent” oznacza *każdą z następujących osób (niezależnie od jakichkolwiek innych rodzajów niepełnosprawności)*:

Uzasadnienie

Zmiana ta zapewnia zgodność definicji beneficjenta z traktatem z Marrakeszu. Odnosi się do art. 2 ust. 2 lit. a), b), c) oraz d), w związku z czym należy ją umieścić po lit. d).

Poprawka 20

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Artykuł 2 – ustęp 1 – punkt 2 – litera c

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

c) osobę, która ma ograniczoną zdolność postrzegania lub czytania **niepoddającą się korekcji**, w tym dysleksję, która w związku z tym nie jest w stanie czytać utworów drukowanych w zasadniczo takim samym stopniu, co osoby **nieposiadające takiego ograniczenia** lub **takiej** niepełnosprawności; lub

c) osobę, która ma ograniczoną zdolność postrzegania lub czytania, w tym dysleksję, która w związku z tym nie jest w stanie czytać utworów drukowanych w zasadniczo takim samym stopniu, co osoby, **które nie są niewidome, słabowidzące, lub które nie posiadają niepełnosprawności uniemożliwiających zapoznanie się z drukiem**; lub

Uzasadnienie

W literze tej zapewniono rozróżnienie między „niepełnosprawnością” a „ograniczeniem”. Zgodnie z Konwencją ONZ o prawach osób niepełnosprawnych niepełnosprawność wynika z „interakcji między osobami z dysfunkcjami a barierami wynikającymi z postaw ludzkich i środowiskowymi, które utrudniają tym osobom pełny i skuteczny udział w życiu społeczeństwa, na zasadzie równości z innymi osobami” (Preambuła, lit. (e)). Innymi słowy to w wyniku tych barier osoby stają się niepełnosprawne, a nie w wyniku swych ograniczeń czy odmiennych możliwości funkcjonalnych. Dlatego formułowanie „ograniczenie” jest tutaj właściwsze.

Poprawka 21

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 – ustęp 1 – punkt 2 – litera d

Tekst proponowany przez Komisję

d) osobę, która ze względu na **inną niepełnosprawność fizyczną** nie jest w stanie trzymać książki bądź posługiwać się nią lub też skupić wzroku bądź poruszać oczami w stopniu umożliwiającym czytanie w normalnych okolicznościach;

Poprawka

d) osobę, która ze względu na **inne ograniczenie fizyczne** nie jest w stanie trzymać książki bądź posługiwać się nią lub też skupić wzroku bądź poruszać oczami w stopniu umożliwiającym czytanie w normalnych okolicznościach;

Poprawka 22

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 – ustęp 1 – punkt 3

Tekst proponowany przez Komisję

3) „kopia utworu w formacie umożliwiającym dostęp osobom niepełnosprawnym” to kopia utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną w inny sposób lub w innej formie, która

Poprawka

3) „kopia utworu w formacie umożliwiającym dostęp osobom niepełnosprawnym” to kopia utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną, **przedstawiona na zasadzie**

zapewnia beneficjentowi dostęp do utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną, w tym umożliwiającą danej osobie dostęp równie skuteczny i wygodny jak ten, z którego korzystają osoby bez niepełnosprawności wzroku lub którejkolwiek z niepełnosprawności, o których mowa w ust. 2;

niedochodowości w inny sposób lub w innej formie, która zapewnia beneficjentowi dostęp do utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną, w tym umożliwiającą danej osobie dostęp równie skuteczny i wygodny jak ten, z którego korzystają osoby bez niepełnosprawności wzroku lub którejkolwiek z niepełnosprawności, o których mowa w ust. 2;

Uzasadnienie

Konieczne jest podkreślenie niekomercyjnego charakteru tych kopii, aby uściślić definicję upoważnionych podmiotów i ich działań na zasadzie niedochodowej.

Poprawka 23

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 – ustęp 1 – punkt 4

Tekst proponowany przez Komisję

4) „upoważniony podmiot” oznacza **organizację prowadzącą na zasadzie niedochodowej jako główną działalność lub jedno ze swoich głównych działań bądź zadań leżących w interesie publicznym działalność na rzecz beneficjentów** w zakresie edukacji, szkoleń, czytania adaptacyjnego lub dostępu do informacji.

Poprawka

4) „upoważniony podmiot” oznacza **podmiot upoważniony lub uznany przez państwo członkowskie, w którym ma siedzibę, do prowadzenia na rzecz beneficjentów –na zasadzie niedochodowej – działalności** w zakresie edukacji, szkoleń, czytania adaptacyjnego lub dostępu do informacji. **Upoważnionymi podmiotami są również instytucje państwowe lub organizacje niedochodowe oferujące beneficjentom takie same usługi w ramach swojej działalności podstawowej lub swych zobowiązań instytucjonalnych.**

Uzasadnienie

Poprawka ma na celu uzupełnienie definicji „upoważnionego podmiotu” zaproponowanej przez Komisję w celu uwzględnienia definicji z traktatu z Marrakeszu, który precyzuje przez kogo podmioty te mogą zostać upoważnione lub uznane zgodnie z prawem.

Poprawka 24

Wniosek dotyczący dyrektywy

Artykuł 3 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby kopie w formatach umożliwiających dostęp osobom niepełnosprawnym nie naruszały integralności utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną, z należywym uwzględnieniem zmian niezbędnych do udostępniania utworów w innych formatach.

Poprawka

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby kopie w formatach umożliwiających dostęp osobom niepełnosprawnym nie naruszały integralności utworu lub innego przedmiotu objętego ochroną, z należywym uwzględnieniem zmian niezbędnych do udostępniania utworów w innych formatach, **by zaspokoić różne potrzeby beneficjentów.**

Poprawka 25

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

Nie wcześniej niż [pięć lat od daty transpozycji] Komisja przeprowadzi ocenę niniejszej dyrektywy i przedstawi główne wnioski Parlamentowi Europejskiemu, Radzie oraz Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu, w stosownych przypadkach wraz z wnioskami dotyczącymi zmiany dyrektywy.

Poprawka

W ciągu [pięć lat od daty transpozycji] Komisja przeprowadzi ocenę niniejszej dyrektywy i przedstawi główne wnioski Parlamentowi Europejskiemu, Radzie oraz Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu, w stosownych przypadkach wraz z wnioskami dotyczącymi zmiany dyrektywy.

Uzasadnienie

Jako że Komisja nie dokonała oceny potencjalnych skutków społeczno-gospodarczych tego rozporządzenia, sprawozdawca zaleca dokonanie oceny w terminie nieprzekraczającym 5 lat od wejścia w życie rozporządzenia.

PROCEDURA W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

Tytuł	Dozwolone sposoby korzystania z utworów i innych przedmiotów chronionych prawem autorskim i prawami pokrewnymi z korzyścią dla osób niewidomych, osób słabowidzących i osób z niepełnosprawnościami uniemożliwiającymi zapoznanie się z drukiem oraz zmiana dyrektywy 2001/29/WE w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym
Odsyłacze	COM(2016)0596 – C8-0381/2016 – 2016/0278(COD)
Komisja przedmiotowo właściwa Data ogłoszenia na posiedzeniu	JURI 6.10.2016
Opinia wydana przez Data ogłoszenia na posiedzeniu	CULT 6.10.2016
Sprawozdawca(czyni) komisji opiniodawczej Data powołania	Helga Trüpel 6.12.2016
Data przyjęcia	28.2.2017
Wynik głosowania końcowego	+: 28 -: 0 0: 1
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Isabella Adinolfi, Dominique Bilde, Andrea Bocskor, Nikolaos Chountis, Silvia Costa, Mircea Diaconu, Jill Evans, María Teresa Giménez Barbat, Giorgos Grammatikakis, Petra Kammerevert, Andrew Lewer, Svetoslav Hristov Malinov, Curzio Maltese, Stefano Maullu, Luigi Morgano, Momchil Nekov, John Procter, Michaela Šojdrová, Helga Trüpel, Sabine Verheyen, Bogdan Brunon Wenta, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver, Krystyna Łybacka
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Morten Løkkegaard, Emma McClarkin, Algirdas Saudargas, Remo Sernagiotto
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Clare Moody

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W KOMISJI OPINIODAWCZEJ W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO

28	+
PPE	Andrea Bocskor, Marc Joulaud, Svetoslav Hristov Malinov, Algirdas Saudargas, Sabine Verheyen, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver, Michaela Šojdrová
S&D	Silvia Costa, Giorgos Grammatikakis, Petra Kammerevert, Clare Moody, Luigi Morgano, Momchil Nekov, Krystyna Łybacka
ECR	Andrew Lewer, Emma McClarkin, John Procter, Remo Sernagiotto
ALDE	Mircea Diaconu, María Teresa Giménez Barbat, Morten Løkkegaard
GUE/NGL	Nikolaos Chountis, Curzio Maltese
Verts/ALE	Jill Evans, Helga Trüpel
EFDD	Isabella Adinolfi
ENF	Dominique Bilde

0	-

1	0
PPE	Stefano Maullu

Objaśnienie używanych znaków

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się